

Orijinal Soru: Temel Bilimler 61

61. Aşağıdakilerden hangisi *Staphylococcus aureus* için seçici/ayırt edici bir besiyeridir?

- A) Sabouraud dextrose agar
- B) MacConkey agar
- C) Lowenstein-Jensen agar
- D) Mannitol tuz agar
- E) Sistin tellürit agar

Doğru Cevap:D

DERS NOTLARIMIZDAN REFERANSLAR

(Bu referanslar; soru kitabı Tüm Tus Soruları, Kamp notalarımız ya da non spesifik slaytlardan DEĞİL, sadece güncel ders notalarımızdan verilmiştir. Bu notları şubelerimizde kolayca edinip, referansları kontrol edebilirsiniz.)

İLGİLİ NOTLAR

88

TUS HAZIRLIK MERKEZLERİ

STAFİLOKOKLAR

- **Stafilocoklar** gram pozitif, kümeler yapan, katalaz pozitif (**streptokoktan farkı**) koklardır. Bu ailede;
  - *Staphylococcus aureus* (**lam ve tüp koagülaz pozitif** stafilocok)
  - *Staphylococcus lugdunensis* ve *Staphylococcus schleiferi* (**lam koagülaz pozitif**)
  - *Staphylococcus epidermidis* (koagülaz **negatif** stafilocok)
  - *Staphylococcus saprophyticus* (koagülaz **negatif** stafilocok, **novobiyoşine dirençli**) bulunmaktadır.

Stafilocokların sınıflandırılması ve önemli özellikleri

ÖZELLİK	Koagülaz pozitif	Koagülaz negatif	
	<i>S.aureus</i>	<i>S.epidermidis</i>	<i>S. saprophyticus</i>
DNaz	(+)	(-)	(-)
Mannitol	(+)	(-)	(-)
Hemoliz	Beta	Yok	Yok
Protein A	Var	Yok	Yok
Lipaz	Tamamında var	%30 var	%30 var
Novobiyoşine duyarlılık	Duyarlı	Duyarlı	Dirençli
Yaptığı hastalık	Süpüratif ve toksijenik hastalık	Yabancı cisim enfeksiyonları	İntradermaler enfeksiyon

Temel Bilimler 61. soru
Tusdata Mikrobiyoloji Ders Notu 1. Fasikül Sayfa 088

***S. aureus*'un diğer stafilocok türlerinden ayırt edici özellikleri şunlardır:**

- **Tüp ve lam koagülaz pozitiftir** (**en güvenilir** özellikle, diğer türlerde yoktur).
- Kanlı agarda büyük, sarıdan pembe renge kadar değişebilen renklerde koloniler yapar. **%9 NaCl'de üreyebilir, mannitolü parçalar**. Tuz ve mannitol içeren **Chapmann besiyerini** sarartır.
- Kanlı agarda **β hemoliz** yapar.
- **DNaz aktivitesi** gösterirler.
- **Novobiyoşine duyarlıdır** (*Staphylococcus saprophyticus* dirençlidir).
- Hücre duvarında **protein-A** bulunur (koagülaz negatif stafilocoklarda yoktur).

Stafilocoklarda yapısal elemanlar

Glikokaliks

- Bazı *S. aureus* kökenlerinde en dışta polisakkartit bir kapsül yapısı bulunabilir. *S. epidermidis*'te ise **glikokaliks (biyofilm)** yapı mevcuttur. "Slime faktör" adı da verilen bu yapı kateter başta olmak üzere **yabancı cisimlere tutunmayı** ve antibiyotik etkisinden organizmayı korumayı sağlar.

Bakteriyel hastalıkların tanısında sık kullanılan besiyerleri

Besiyeri	Özellik
Kanlı agar	Genel kullanım besiyeridir. Daha çok hemolitik streptokokların ayırt edilmesinde kullanılır.
Çikolatamsı agar	Zengin besiyeridir. <i>Haemophilus</i> 'lar ve <i>N.gonorrhoeae</i> dahil pek çok bakterinin üretilmesinde kullanılır.
Mueller Hinton agar	Antibiyogramlar için kullanılan standart besiyeridir.
Bordet-Gengau besiyeri	<i>Bordetella pertussis</i> , <i>B.parapertussis</i> izolasyonu için kullanılır (nazofarinks aspirası). Boğmaca tanısında daha güncel olarak Regan-Lowe charcoal besiyeri kullanılır.
Tiyoglikolatlı buyyon	Anaerop bakteri üretmek için zenginleştirilmiş besiyeridir.

Temel Bilimler 61. soru

Tusdata Mikrobiyoloji Ders Notu 1. Fasikül Sayfa 045

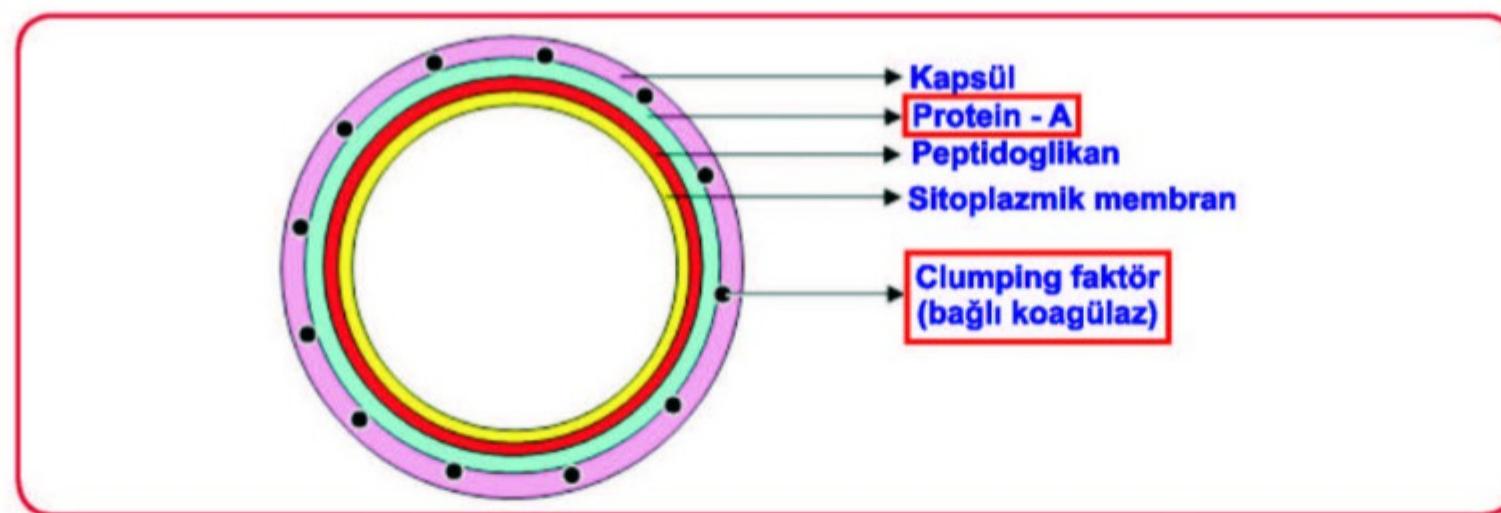
Chapman besiyeri	Tuzlu - mannitollu agar. Yüksek tuz yoğunluğu ve mannitolu kullanabilme özelliği ile <i>S. aureus</i> için seçici besiyeridir.
Mac Conkey agar / EMB besiyeri	Gram negatif bakteriler için seçici, laktوزu fermenten türler için ayırt etticiliği özelliği vardır. <i>E. coli</i> EMB'de yeşil metalik parlaklıktaki koloniler yapar.
Sorbitollü Mac Conkey	EHEC için seçici ve ayırt edici besiyeridir.
Lowenstein-Jensen besiyeri	Mikobakteriler için uygun yumurta bazlı besiyeridir.
Middlebrook	Mikobakteriler için uygun agar bazlı besiyeridir.
CHROM agar	Mantarlar için seçici, ayırt edici besiyeridir.
PPLO besiyeri	Mycoplasma cinsi için uygun besiyeridir. Mycoplasmalar agarlı besiyerinde "sahanda yumurta" şeklinde koloniler oluşturur. Kolesterol katılır. Chanock besiyeri ve Eaton agar da Mycoplasma için kullanılır.
Thayer Martin besiyeri	Gonokok ve meningokokların selektif üretilmesinde kullanılır New York City besiyeri de aynı amaçla kullanılabilir.
Löffler besiyeri	Difteri basılı için serumlu besiyeridir. Tellürit içeren besiyerlerinde (Tinsdale) de üretilebilir. PA' besiyerinde de üretilebilir. Toksin yapımı Elek yöntemi ile besiyerinde araştırılabilir.
BCYE agar	<i>Legionella</i> , <i>Nocardia</i> ve <i>Francisella</i> cinsi bakterileri üretir. Sistein ve aktif kömür kullanılır.
TCBS besiyeri (Tiosülfat Citrat Bile Sucrose)	Patojen vibriolar için uygun besiyeridir. <i>V. cholerae</i> tipik san koloniler oluşturur.
SS agar	<i>Salmonella</i> ve <i>Shigella</i> cinsi bakterileri dışkıdan ayırmada kullanılır.
Selenit agar	<i>Salmonella</i> cinsi bakterilerin dışkıdan ayrılması sırasında kullanılır.
TSI (Tri sugar Iron agar)	Gram negatif çomakların aynı anda kullanılır.
CIN agar (Cefsulodin İrgasan Novobiosin agar)	<i>Yersinia enterocolitica</i> ve <i>Aeromonas</i> cinsi bakterilerin üretilmesinde kullanılır. <i>Yersinia</i> cinsi bakteriler "öküz gözü" görünümünde koloniler oluşturur.
CCFA agar (Cycloserin Cefoksitin Fruktoz agar)	<i>Clostridium difficile</i> san koloniler oluşturur.
Amies, Stuart, Cary-Blair (dışkı örneği) besiyerleri	Klinik örneklerin toplanması, taşılanması ve korunması amacıyla kullanılır.

Tabloda söyledigimiz yetmezmiş gibi ayrıca **konusu içinde tekrar** ediyoruz. **Bilim ve öğretme aşkı** bu demek değil midir?

STAPHYLOCOCCUS AUREUS

Etken:

- Gram pozitif, kümeler oluşturan koklardır (Şekil II-2).

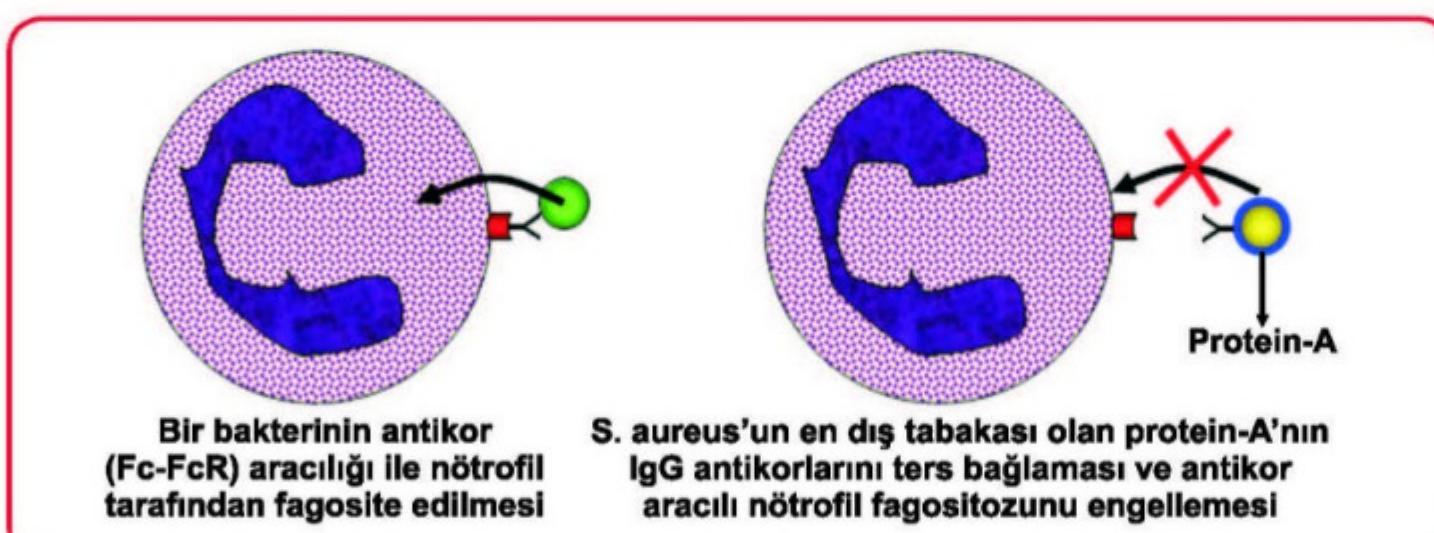
Şekil II-2: *Staphylococcus aureus*'un yapısal özellikleri

- Normal cilt, burun ve farinks florasında yer alan bir bakteridir. Toplumda %10-40, hastane çalışanlarında ise %70 sıklıkla saptanabilir.
- Staphylococcus aureus*, hücre duvarından dışa doğru uzanan teikoik asit, protein-A tabakası, clumping faktör (bağlı koagü laz) gibi adezinleri ile konak dokularının fibronektin, fibrinojen, elastin, sialoprotein ve kollajen gibi reseptör niteliğindeki moleküllerine bağlanır. Örneğin teikoik asidin hedefi fibronektindir.

Temel Bilimler 61. soru

Tusdata Mikrobiyoloji (Volkan Özgüven) Ders Notu 1. Fasikül Sayfa 134

- Diğer stafilokok türlerinden **ayırt edici özellikleri** şunlardır:
  - **Bağılı ve serbest koagü laz** üretebilen tek bakteridir (**en güvenilir** özellik).
  - Kanlı Agar besiyerinde **beta hemoliz** yapar.
  - Kanlı Agar besiyerinde büyük, sarıdır pembe renge kadar değişebilen renklerde koloniler yapar.
  - Tuzlu ortamda manitolü parçalar; Chapman besiyerini sarar.
  - Novobiyosine duyarlıdır (*Staphylococcus saprophyticus* ise dirençlidir).
  - Hücre duvarında **protein-A** bulunur. Koagü laz negatif stafilokoklarda yoktur. Peptidoglikana bağlı halde bulunan protein-A, IgG3 hariç IgG'lerin Fc'sine affinité gösterir; yani ters bağlanma söz konusudur. Nötrofil fagositozunu ve kompleman aktivasyonunu önlemiş olur (Şekil II-3).

Şekil II-3: *Staphylococcus aureus* protein-A tabakasının antifagositik özelliği